

Бр./Nr. 20 2654 / 3
24-03-2025 20 год. / viti

SWOT АНАЛИЗА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА, ДЕМОГРАФИЈА И МЛАДИ ЗА 2025-2027 ГОДИНА

SWOT¹ претставува анализа на внатрешни предности и слабости на Стратешкиот план на Министерството за социјална политика, демографија и млади за фискалниот период 2025-2027 година, како и можности и закани коишто доаѓаат од надвор. SWOT анализата е изготвена за идентификација на силните и слабите страни, на предизвиците и заканиите на Стратешкиот план на Министерството за социјална политика, демографија и млади за фискалниот период 2025-2027 година, со цел да се предвидат активностите што треба да се преземат, да се подобрат силните страни, да се елиминираат слабостите, да се искористат предизвиците, да се оневозможи остварување на законите или барем да се намали нивното влијание.

При разработување на SWOT анализата, земени се во предвид слабите страни или заканиите, со наше правилно насочување, да бидат претворени во силни страни и предизвици, кои Министерството може да ги искористи за подобрување и постигнување на предност во севкупниот развој на политиките кои се имплементираат во овој орган на управа.

Со помош на SWOT анализата, се направи сценирање на внатрешните и надворешните влијанија, на опкружувањето во кое дејствува Министерството, како и неговите релации со останатите сегменти, системи и потсистеми, со кои се гарантира социјалната и материјалната сигурност на граѓаните.

Со SWOT анализата се испитуваа силните страни и слабостите, наспроти можностите и ризиците од опкружувањето и притоа се користеше како аналитичко средство со која се направи првиот чекор во дефинирање на постојната и посакуваната состојба.

Во анализата, земена е во предвид временската димензија и во тој контекст силните и слабите страни се третираани низ призмата на сегашноста, втемелена на минатото, додека искористувањето на можностите (предизвиците) за елиминирање на заканиите (ризиките), кои ќе ни ја претставуваат иднината за креирање и имплементација на политиките на Министерството за социјална политика, демографија и млади.

Во рамки на SWOT анализата се опсервируше институцијата, нејзината внатрешна структура, надлежноста, одговорноста, силните и слабите страни, капацитетите-човечките и материјалните ресурси, опрема со која располага, условите за работа, заканиите и предизвиците со кои се соочува Министерството за социјална политика, демографија и млади во секојдневното работење.

¹ S=STRENGTHS, еквивалент на македонски јазик значи- СИЛНИ СТРАНИ
W=WEAKNESSES, еквивалент на македонски јазик значи- СЛАБОСТИ
O=OPPORTUNITIES, еквивалент на македонски јазик значи- МОЖНОСТИ
T=THREATS, еквивалент на македонски јазик значи- РИЗИЦИ

Преку SWOT анализата, успешно се согледаа интерните и екстерните фактори кои влијаат врз креирањето и имплементацијата на политиките во Министерството за социјална политика, демографија и млади, консеквентно на тоа мисијата, визијата, приоритетите и целите, се усогласија со целокупното опкружување.

Со SWOT анализата, се утврди моменталната стратешка позиција на Министерството за социјална политика, демографија и млади (по одделни програми и потпрограми), врз основа на која се направи согледување, која стратегија најдобро и најефикасно одговара за креирање и имплементирање на политиките од овој домен. Ова значи дека Стратешкиот план може да се имплементира на адекватен начин, со цел проактивно да се согледа позицијата на Министерството.

СИЛНИ СТРАНИ:	ПРЕДИЗВИЦИ:
• Донесени стратешки документи; • Стратешки документи кои ги одразуваат реформите во секторите; • Јасна законска регулатива, усогласена со меѓународните и со европските стандарди; • Транспарентен и партиципативен принцип при креирање и имплементација на политиките; • Соработка со меѓународните организации, институции и граѓански организации, експерти од соодветна област и социјални партнери при креирањето на политиките и законите; • Евалуација на ефекти од имплементација на одделни законски прописи и стратешки документи; • Големо работно искуство на вработените во креирањето и имплементацијата на политиките; • Интеграција во општеството на лицата изложени на социјален ризик, преку развиени форми на социјална заштита; • Континуиран увид на стручните лица на дел од центрите за социјална работа, заради утврдување на фактичката состојба на корисниците на социјални материјални права и услуги; • Развиена мрежа на социјални услуги достапност на права на социјалната заштита и воспоставена мрежа за институционални механизми за родова еднаквост на локално и национално ниво; • Развиена мрежа на младински организации / организации за	• Спроведување на препораките од отпочнатиот процес на screening на усогласеноста на македонското со законодавството со ЕУ; • Воспоставен систем на даватели на услуги (општини, здруженија и приватни провајдери); • Понатамошно унапредување на вон-институционалните и институционалните форми за заштита; • Унапредување на стручната работа во институциите за примена на прописите од надлежност во делокругот на своето работење; • Поттикнување на корисниците за објективно пријавување на материјалната состојба; • Воспоставување на систем за координација и размена на информации на локално и национално ниво; • Поголема социјална вклученост на лицата во социјален ризик и нивна активација на пазарот на трудот; • Поттикнување и давање на поддршка на општините и приватниот сектор (приватни и физички лица) за изградба на нови капацитети и развој на социјални услуги, како и реконструкција и адаптација на постојните капацитети за социјална заштита; • Подигање на свеста на населението и субјектите за потребите од поголема достапност на услуги од социјална заштита; • Проактивно вклучување на граѓанскиот сектор во креирање и имплементација на политики;

млади за спроведување на младински политики • Навремено преземање на мерки за поведување на прекршочни и кривични постапки за непочитување на законите и подзаконските акти; • Надзор врз законитоста на работењето на институции под интервенции на МСПДМ; • Експедитивно и ефикасно постапување на Комисијата за ревизија на наод, оценка и мислење, за утврдување на инвазивност, односно неспособност за работа; • Билатерална соработка со европските и вон европските земји (склучување на договори за социјално осигурување); • Редовно сервисирање на исплатата на пензиите; • Воспоставен систем на згрижување и воспитание од предучилишна возраст во функција на раниот детски развој на детето; • Оформен тим со различно искуство за планирање на спроведување на проекти; • Воспоставена структура со знаење за подготовка и спроведување на проекти финансирани од ЕУ/ИПА; • Стекнато искуство во досегашните процеси на евро-интеграција и соработката со институциите на Европската Комисија, Светска банка, ООН и нејзините агенции и др.; • Финансиска и техничка поддршка на ЕУ, агенциите на ООН, Светска Банка и други развојни партнери во речиси сите сфери на делување на МСПДМ (поддршка на реформите во социјална заштита и заштита на деца, пензискиот систем, еднакви можности и недискриминација и политики за младите) • Развиена билатерална соработка со институции од други земји; • Воспоставени организационо – технички мерки; • Воспоставен ресурсен центар за родово одговорно буџетирање и креирање политики; • Воспоставен Центар за поддршка на социјални претпријатија.	• Склучување на договори за социјално осигурување со земјите до кои е доставена иницијатива за започнување на истите; • Флексибилни услови за пензија и државна социјална пензија; • Вклучување на поголем број на деца од населението од 0 до 6 години во нови детски градинки, како и проширување на постоечките капацитети (реконструкција и адаптација на јавните детски градинки, како и на други објекти и просторни услови) и воспоставување на систем и развој на алтернативни форми за згрижување на деца; • Доближување на детските градинки до поголем број на население, со посебен акцент на руралните средини; • Вклучување во системот на згрижување и воспитание на деца 3-6 години од предучилишна возраст во центрите за ран детски развој, во средини каде нема детски градинки; • Давање услуги за чување и нега на деца од предучилишна возраст (на повик) од страна на агенција; • Понатамошно подигнување на нивото на стручноста и компетенциите во извршување на работите во дејноста, преку воспоставен систем на лиценцирање, полагање на стручни испити и задолжителни обуки за дополнителна едукација за вработените; • Овозможување на правни субјекти (компаниј) за своите вработени да основаат детски градинки/ центри за ран детски развој во рамки на правниот субјект; • Понатамошно подобрување на финансиската состојба, поедноставување на постапките за остварување на права за лицата во различни видови на социјален ризик; • Понатамошна подготовка и имплементација на заеднички хоризонтални политики и стратешки документи; • Подобрување на систем за координација и дисеминација на информации за хоризонтални и вертикални политики; • Понатамошно подобрување за разбирање и пристап кон прашањата на еднаквост и недискриминација од страна на сите релевантни чинители, при креирање на родово
--	---

	сензитивни политики и унапредување на системот за социјална сигурност; • Зголемување на буџетските средства за имплементација на активностите произлезени од стратешките документи; • Изрекување на прекршочни казни согласно Законот за еднакви можности, на субјектите кои не ги почитуваат одредбите за родова еднаквост и недискриминација; • Донесување на измени на законот за младинско учество и младински политики и негова имплементација • Донесување и имплементација на законска регулатива за развој и поддршка на социјални претпријатија; • Мобилизирање на администрацијата во процесот на билатерален скрининг и хармонизирање на домашното со европското законодавство; • Соодветна вклученост и координација на релевантните сектори во Министерството и институции во процесот на подготвка и имплементација на програмите поврзани со ЕУ интеграција; • Координација на активностите финансирани од разни извори (буџетски средства, странски донации) за остварување на стратешките цели; • Искористување на ЕУ / ИПА помошта за исполнување на приоритетите (реформите) на Влада на РСМ; • Обезбедување на одржливост на проектите финансирани преку ИПА; • Навремено и квалитетно исполнување на обврските поврзани со доделување на акредитација за спроведување на надлежностите по однос на имплементација на ИПА III помошта согласно Регулацијата за имплементација на ИПА III; и • Надградба на информатичко-комуникациската технологија согласно актуелните трендови за информациска сигурност.

СЛАБИ СТРАНИ:	ЗАКАНИ:
• Одлив на професионален и обучен кадар од министерството (пензионирање, заминување), кое негативно влијае врз капиталети за квалитетно и навремено извршување на политиките кои се креираат во МСПДМ; • Недоволни буџетски средства за имплементација на политиките од доменот на МСПДМ; • Недоволни капацитети за обезбедување на соодветна примена на законите, вклучувајќи и нови законски решенија и креирање на фискални според тековните состојби; • Недоволна ефикасност, координација, усогласеност на институциите, вс доменот на политиките на МСПДМ; • Недостиг на иницијатива од засегнатите страни за подготовка, спроведување на политиките за социјална инклузија; • Недоволни човечки и просторни ресурси, како и обученост на административните службеници; • Дефицит на податочна евиденција и анализа на статистичките податоци; • Дефицит на мотивираност кај институциите за имплементација на хоризонтални политики и нови меѓусекторски законски решенија; • Нецелосно искористување на сите расположливи средства од ЕУ помошта (ИПА и други финансиски инструменти од ЕУ); • Недоволно сензибилност кај институциите и кај граѓаните во однос на прашањата на еднаквост и недискриминација за одредени групи од населението како и за младинските политики и прашања; • Ограничено и слабо учество на дел од вработени лица од секторите/ институциите корисници во подготовката, следење и обезбедување одржливост на проектите/ програми финансирани од ЕУ/ИПА од хоризонтална и вертикална поврзаност; • Недоволно спроведување на обуки за нови информациско комуникациски технологии, градежништвото и ентериерното уредување на просторот;	• Влијание на надворешните спорадични економско-политички случувања (пандемија, енергетска криза и воени дејствија во регионот) врз креирање и имплементација на политиките од доменот на МСПДМ; • Неможност за воспоставување на писмени доставки до сторителите на прекршопците, од страна на институциите за достава; • Старење на населението, миграција и намалување на работната сила; • Необезбедување солвентноста на првиот пензиски столб; • Дефицит на мрежа за прибирање и дисеминација на адекватни податоци за ранливите категории од населението на национално и локално ниво; • Сензибилност и обученост на човечките ресурси на поодделни институции за познавањето на проблематиката од областа на демографските политики и нивно креирање во РСМ; • Незаинтересираност од страна на националните и локалните власти за младинските прашања и младинската политика; • Недоволен број на активни мерки за задржување на младите лица во државата; • Незаинтересираност од страна на институциите за прашањето на половата еднаквост и недискриминација; • Непостоење на родово разделена статистика во сите области на национално и на локално ниво; • Неможност за изнаоѓање на одржливи решенија за лицата со признат статус на бегалци и мигранти; • Промена на правилата во фаза на имплементација на програмите/ проектите (пр. наметнување на дополнителни предуслови од страна на донаторот); • Сложени и обемни правила за имплементација на програмите и проектите финансирани од ЕУ; • Вклученост на повеќе институции во имплементацијата на ИПА програмите и проектите, што налага време и

• Бавен интернет пристап и недостапен базичен интернет во просториите на МСПДМ (сали за состаноци); • Минимални услови и технички капацитети за обезбедување на информатиска сигурност; • Недоволна имплементација и недостаток на Методологија и алатки за следење, известување и анализа на програми/проекти и политики во надлежност на МСПДМ, како и недоволни и нестабилни аналитички капацитети на МСПДМ; • Бавен одзив на информациониот систем за управување со паричните надоместоци; • Застареност на дел од информатиско комуникациската технологија.	• активности за координација и усогласување, што и негативно и неповолно се одразува на брзината и квалитетот на реализација на проектите; • Недоволно јасна поделба на надлежностите по реорганизацијата на органите на државната управа во насока за обезбедување континуитет во планирањето и спроведувањето на проектите од ИПА; • Ненавремено исполнување на обврските во делот на донесување и следење на секторските политики и донаторска координација; • Непостоење на disaster recovery plan; и • Чести промени на законските и под-законските прописи.
--	---

Изработил: Д-р Зоран Вучев, раководител на одделение
Контролирал: Елена Манчева, помошник раководител на сектор
Одобрил: Зихра Мемети, раководител на сектор
Согласен: Fatmir Savrić, државен секретар

[Handwritten signature: Zoran Vucic]

[Handwritten signature: Elena Mancheva]

МИНИСТЕР,
Fatmir Limani